

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Virtvtvm Adeptione, Siue De Instrvmentis
Assequendæ Virtvtis libellus R. P. Iacobi Alvarez De Paz
Toletani è Societate Iesv**

Álvarez de Paz, Jacobo

Coloniae Agrippinae, 1615

§. 4. De Pietate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46634)

nostras sedentes in tenebris, & hæretes in vmbra mortis, tuę misericordię luce perfunde, vt malitiam peccati, acerbitatem poenę cõmeritæ, pretiofitatem gratię, & multiplicis virtutis & missæ, & magnitudinem tuæ maiestatis offensæ recogitemus, ac criminũ delictorumq; nostrorum exorbitantiã detestantes, de illis, super omnia mala quæ euenire nobis possent, & sine vlla intermissione doleamus. Misce, ô Domine miserator, & misericors, doloris amaritudinẽ dulcedine spei, de tua benignitate conceptæ, vt nec dolor immoderatẽ nos deprimat, nec spes præsumptuosẽ nos erigat, sed inter desperationem & præsumptionem incedentes, ad tuã nunc gratiam, & post hanc vitam ad tuam gloriam venire concedas. Amen.

De Pietate. §. IV.

Tullius 2. **P**ietas, vt ex Tull. colligitur, est virtus qua patria, parentibus, fratribus & alijs sanguine coniunctis cultum & officium tribuimus. Nomine cultus honorem, & reuerentiam, nomine verò officij, obsequiũ, subuentionẽ, & defen-

ensionem intelligimus. Quæ virtus non in parentibus carnalibus se continet: sed ad spirituales parentes, qui nos in Christo genuerunt, se extendit: immò erga illos pulchriùs elucet. Qui etiã ex pietate filijs suis spiritualibus consulūt, & eorū profectū prouehūt, & bonā existimationē tuētur.

Incitamenta ad Pietatem sunt: I.

Præcepti de pietate erga parentes obseruatio, magno præmio, non solum in alia vita, sed & in ista cumulata est.

Hoc namq; præceptum in Exodo sic Exod 20.

profertur: *Honora patrem tuū, & matrem tuam, vt sis longæuus super terrā, quam Dominus Deus tuus dabit tibi.* Et 2.

in Deuteronomio: *Honora patrem tuū* Deut. 15.

& matrem tuam, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus vt longo viuas tempore, & benè tibi sit in terra. Quod sicut in filijs pietate florentibus vidimus esse completum: ita & nouimus filios impios erga parentes magnis calamitatibus fuisse mulctatos, & subita aut inœlici morte fuisse præreptos. 16.

II. A bestijs, & pecudibus, rationis expertibus, ad pietatis officia moue-

H 3. mur.

Chryſtō.
de Abſalō.
Tom. 1.

mur. Hæc enim erga parêtes ac filios suos aliquam habent pietatis imaginem. Ad. ò vt quibus natura denegavit rationē, inquit Chryſt. non denegaverit pietatem. Est autē prorsus à dignitate nostræ cōditionis alienū, si bestias agri nostris morib. non superemus, & ab illis pietatis officio vincamur.

III. Christus Dominus in Crucem actus, & à sanctissima parête sua pietatis beneficio indigens, illustrissimum nobis pietatis dedit exemplum. Ille enim, qui & matrem habebat, & filium, nempe totum genus humanū, Ecclesia à se fundata contentus, discessurus ab illis secundum præsentia visibilem, & corporalem, & iturus ad Patrem, quasi sui oblitus, & matris ac filij memor, vtrique solatium & officium ex singulari pietate reliquit. Nam dixit matri: *Mulier ecce filius tuus; & discipulo astanti. ecce mater tua.* Priora verba sic exponit Laurentius Iustinianus: *Discipulum verò, quem diligo, præ cæteris tibi commendo in filium, vt quemadmodū comes, ita & integerrima virginitatis tuæ sit custos. Obtemperabit tibi vt filius, & tu de illo*

Ioã 19. 26
Iustin. de
triūphali
Christi a-
gone c. 18.

sicut de me qualicumq; frueris solatio.
 Dormiuit cum patribus suis Ioseph spō-
 sus tuus nutritius mihi: Ascendā & eod
 ad Patrem, hostibus triumphatis. Quā-
 obrem discipulus amborū in te supple-
 bit vices. Posteriora verò sic: Praclarum
 etiam scito in hac commendatione dis-
 cipuli latere mysteriū. Ipse namq; ty-
 pum gerit Ecclesiae, quæ est immaculata
 & virgo. Hinc in persona discipuli tibi
 relinquo. Tu illam, tanquam me dilige,
 exhortationib. roborā, confirma consilijs
 exēplis erudi. Posset equidē in hoc sæculi
 naufragoso discrimine absq; gubernato-
 re perire. Multæ aduersus illā procellosæ
 tēpestates, persecutiones acerrimæ, hæ-
 reses diuersæ cōcitanda sūt. In fide ad-
 huc debilis est, minus fundata virtutib.
 & insueta pugna facillimè succūbet, aut
 hostib. terga vertet, si duce priuatā sese
 senserit. Ex meo ignominioso, aut repē-
 tino exitu scio quod turbanda est. Tuis
 informationib. erigetur, tua protectione
 solidabitur, atq; ex presētia tua deper-
 ditas, si quæ fuerint, recuperabit vires.
 Volo igitur vt illā de cætero in filiā ha-
 beas, illā tuis orationibus protegas, atq;

virtutibus auctā ad me perducas. Quis iam non videat, quanta sit virtus pietatis, cuius actionem saluator mundi ē cruce pendens tam præclara actione commendavit, & tanta auiditate compleuit.

Actiōnes Pietatis sūt: I. Parētes nostros, parētes agnoscere, in debita estimatione habere & eorū fortē, etiā si abiecta fuerit & vilis, nō erubescere. II. Parentes nostros verbis & externis venerationis signis honorare, & ab omni eo, quod iustē eos contristare possit, abstinere.

III. Si iudigeant, subsidia illis temporalia præstare, eos à quocumq; periculo imminente defendere, & in occurrentibus necessitatib; subuenire.

IV. A parētibus allata incommoda, illata conuitia, & admissa vitia senectutis patienter tolerare, & quæ illis possunt verecundiam ingerere, sicut fecerunt *duo filij Noe*, qui patrem minus honestē dormientem operuerunt, prudenter obtegere. Has omnes pietatis actiones docuit Eccles. his verbis: *Fili suscipe senectam patris tui,* &

Gen. 9.

Eccles. 3. 14.

non contristes eū in vita illius, & si defecerit sensu, veniam da, & ne spernas eum in vita tua. Eleemosyna enim patris non erit in obliuione.

V. Hæc omnia officia suo modo filijs, fratribus, & alijs consanguineis data occasione præstare.

VI. Patriam, quæ nos genuit, & aluit, pro nostra facultate tueri, in omnibus (prout datum nobis fuerit) nobilitare, & ad viam virtutis adducere.

VII. Patriam, parètes, fratres, & cōsanguineos, si aduersus Dei legem nos impellant, aut à via perfectionis retrahant, pro nihilo habere & quos aduersarios in via Dei patimur, vt inquit Grego. omninò nescire. Hoc enim pietatis summum opus, quo, pro strictiori pietate in Deum, minorem in sanguine iunctos deserimus, mandauit Dominus illis verbis: *Si quis venit ad me, & non odit patrē suum, & matrē suā, &c. non potest meus esse discipulus.*

Postulatio Pietatis: Domine Iesu Christe, qui inter alia tuæ perfectionis elogia, pius ab Apostolo & Evangelista nominari voluisti, cū scripsit:

H 5

Quis

Greg. hom.
17. in Euā.

Luc. 14.
26.

Apo. 15. 9. *Quis non timebit te Domine, & magnificabit nomen tuum, quia solus pius es da nobis viscera pietatis vt patres & consanguineos nostros, quos dum iusta præcipiunt, proximos nouimus, diligamus; & quos dum iniusta volunt, aduersarios experimur, odiendo & fugiendo nesciamus. Amen.*

De Obseruantia. §. V.

Aug. li. 33. q. 9. 31. **O**bseruantia, vt ex Aug. colligitur, est virtus, qua maiores ætate, aut dignitate, aut sapientia, aut excellenti virtute, debito honore dignamur, aut officijs indulgemus. Maiores ætate sunt senes; dignitate Principes & Prælati; sapientia doctiores & bonarum literarum studijs feliciores: virtute, qui inter alios puritate, & vitæ sanctimonia, & sanctis pro Dei gloria, & animarum salute sustentatis laboribus, amplius elucet.

Incitamenta ad obseruantiam sunt; I.

Leuit. 19. 32. Virtus hæc, Spiritus S. voce præcepta est: *Coram cano capite cõsurge, inquit, & honora personam senis, & time Dominum Deum tuum. Et: Omnis anima potestatib. sublimiorib. subdita sit, non enim*